



**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
Directie Democratie en
Bestuur

Contactpersoon
Mayella Deelstra
E: [postbus.verkiezingen@
minbzk.nl](mailto:postbus.verkiezingen@minbzk.nl)

Datum
23 augustus 2023

memo

Q&A's over de Tweede Kamerverkiezing 2023

Datum: 23 augustus 2023

Versie: 1.0

Hieronder vindt u een overzicht van relevante vragen en antwoorden over de Tweede Kamerverkiezing op 22 november 2023. Dit overzicht kunt u gebruiken voor het beantwoorden van vragen van kiezers over de verkiezing.

U kunt deze vragen en antwoorden gebruiken voor uw website en delen met collega's die verantwoordelijk zijn voor webcare en/of (telefonische) vraagbeantwoording. Op basis van actualiteiten worden deze vragen en antwoorden steeds aangevuld en geactualiseerd.

Inhoud

1.	Wanneer en waar stemmen?	2
2.	Wat heb ik nodig om te stemmen?	3
3.	Stemmen: hoe werkt dat?	4
4.	Waar gaat deze verkiezing over?	5
5.	Iemand anders voor u te stemmen (machtigen)	6
6.	Stemmen voor kiezers met een beperking	7
7.	Stemmen tellen en het vaststellen van de uitslag	8
8.	Werken op een stembureau	10

1. Wanneer en waar stemmen?

Wanneer is de Tweede Kamerverkiezing?

Op woensdag 22 november 2023 kunt u stemmen voor verkiezing van de Tweede Kamer.

Kan ik dit jaar ook vervroegd stemmen op maandag of dinsdag?

Nee, bij deze verkiezing kan er alleen op woensdag 22 november worden gestemd.

Waar kan ik stemmen op 22 november 2023?

Om te stemmen gaat u naar een stemlokaal in de gemeente waar u woont. Vóór de verkiezing ontvangt u thuis een overzicht met de adressen van alle stemlokalen. Op dit overzicht staan ook de stemlokalen die extra toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Kijk voor een stemlokaal bij u in de buurt op www.waarismijnstemlokaal.nl of de website van uw gemeente.

Kan ik stemmen in een andere gemeente?

Wilt u in een andere gemeente stemmen? Dan moet u een kiezerspas aanvragen. Dat kan op twee manieren: met een formulier, of aan de balie van de gemeente.

Kiezerspas aanvragen met een formulier

Een kiezerspas kunt u aanvragen met een formulier. U kunt dit aanvraagformulier downloaden via de gemeentewebsite of halen aan de balie van de gemeente. Het ingevulde formulier moet **uiterlijk vrijdag 17 november** bij de gemeente binnen zijn.

Kiezerspas aanvragen aan de balie

U kunt een kiezerspas ook aan de balie van uw gemeente aanvragen. U heeft hierbij uw identiteitsbewijs nodig, of een kopie daarvan. U kunt aan de balie een kiezerspas aanvragen tot **dinsdag 21 november 12.00 uur**.

Ik ben pas verhuisd naar een andere gemeente of ga dat zeer binnenkort doen. Waar kan ik dan stemmen?

Het adres waarop u op de dag van kandidaatstelling officieel staat ingeschreven, bepaalt in welke gemeente u kunt stemmen. Bij deze Tweede Kamerverkiezing is de dag van kandidaatstelling 9 oktober 2023. Op het adres waar u dan staat ingeschreven, wordt ook uw stempas bezorgd. Wilt u in uw nieuwe gemeente stemmen? Vraag dan een kiezerspas aan.

Wat zijn de openingstijden van de stembureaus?

De stemlokalen zijn open op woensdag 22 november van 7:30 uur tot 21:00 uur. Er kunnen ook bijzondere of mobiele stembureaus zijn met afwijkende openingstijden. U kunt deze verkiezing niet op maandag of dinsdag stemmen.

2. Wat heb ik nodig om te stemmen?

Wie mag er stemmen bij de Tweede Kamerverkiezing?

Om te mogen stemmen bij de Tweede Kamerverkiezing, moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U heeft de Nederlandse nationaliteit;
- U bent 18 jaar of ouder;
- U bent niet uitgesloten van het kiesrecht.

Kijk voor meer informatie over kiesgerechtigdheid voor de Tweede Kamerverkiezing op de [website van de Kiesraad](#).

Wat heb ik nodig om te stemmen?

Om te kunnen stemmen heeft u uw stempas en een identiteitsbewijs nodig. U krijgt uw stempas thuisgestuurd. U ontvangt de stempassen uiterlijk woensdag 8 november 2023. Uw identiteitsbewijs mag maximaal 5 jaar verlopen zijn.

Wanneer ontvang ik mijn stempas?

U ontvangt uw stempas uiterlijk woensdag 8 november. Heeft u geen stempas ontvangen of bent u uw stempas kwijt? Vraag dan een nieuwe aan bij de gemeente.

Wat moet ik doen als ik geen stempas heb ontvangen of als ik mijn stempas kwijt ben?

Heeft u geen stempas ontvangen of bent u uw stempas kwijt? Vraag dan zo snel mogelijk een nieuwe stempas aan bij uw gemeente. Dit kan schriftelijk, via een formulier dat u kunt vinden op de website van uw gemeente, of aan de balie van het gemeentehuis.

Het schriftelijke verzoek moet uiterlijk **vrijdag 17 november** binnen zijn bij de gemeente. Aan de balie van de gemeente kunt u tot **dinsdag 21 november 12.00 uur** terecht. Daarna is het niet meer mogelijk om een nieuwe stempas aan te vragen.

Welk soort identiteitsbewijs moet ik meenemen als ik wil stemmen?

Om te kunnen stemmen heeft u uw stempas en een identiteitsbewijs nodig. U kunt een van deze identiteitsbewijzen meenemen:

- paspoort;
- identiteitskaart;
- rijbewijs uit Nederland;
- een geldig verblijfsdocument.

Kiezers met een dubbele nationaliteit kunnen zich ook identificeren met een paspoort, identiteitskaart of rijbewijs uit een EER-land of een paspoort of identiteitskaart uit Zwitserland.

Mijn identiteitsbewijs is verlopen, kan ik toch stemmen?

Uw identiteitsbewijs mag maximaal 5 jaar verlopen zijn. Bij 'geldig tot' moet 23 november 2018 staan of een datum daarna.

Heeft u geen identiteitsbewijs of is deze meer dan 5 jaar verlopen? En kunt u niet meer op tijd een nieuw identiteitsbewijs aanvragen? Dan kunt u iemand anders vragen om voor u te stemmen met een schriftelijke volmacht.

Vraag hiervoor een formulier aan bij de gemeente via de website of aan de balie. U en de persoon die voor u gaat stemmen, vullen het formulier in. Lever het formulier uiterlijk vrijdag 17 november in bij de gemeente.

Mijn identiteitsbewijs is gestolen of kwijt

Is uw identiteitsbewijs gestolen of bent u het kwijt? Met een verklaring van vermissing, afgegeven door de gemeente, kunt u toch stemmen. Neem dan ook een pasje met uw foto mee. Bijvoorbeeld een gepersonaliseerde OV-chipkaart.

3. Stemmen: hoe werkt dat?

Hoe werkt stemmen bij de verkiezingen?

- Uiterlijk 2 weken voor de verkiezing ontvangt u uw stempas.
- Neem uw stempas en een geldig identiteitsbewijs mee naar het stembureau.
- Op het stembureau levert u uw stempas in. Laat ook uw identiteitsbewijs zien aan het stembureaulid.
- Op het stembureau krijgt u een stembiljet. Hierop staan alle partijen die meedoen aan de verkiezing. Ook staan hierop alle kandidaten op wie u kunt stemmen.
- Het stembiljet neemt u mee in het stemhokje. De stemming is geheim. De stemhokjes in het stemlokaal staan zo, dat niemand kan zien op wie u stemt. Alleen mensen met een lichamelijke beperking mogen hulp krijgen in het stemhokje.
- Met een rood potlood kleurt u het rondje in voor de naam van de persoon op wie u wilt stemmen.
- U kunt het stembiljet ook leeg laten. Dat heet blanco stemmen.
- Vouw elk stembiljet zo op dat niemand uw keuze kan zien.
- Hierna stopt u het stembiljet in de stembus.

Bekijk de [stappen](#) in beeld en tekst.

Wat kan ik doen als ik een vergissing maak op het stembiljet?

U kunt bij het stemmen één kandidaat per stembiljet kiezen door het bijbehorende vakje rood te kleuren. Als u meerdere vakjes inkleurt of iets op het stembiljet tekent of kleurt, is uw stembiljet ongeldig. Heeft u per ongeluk uw stembiljet ongeldig gemaakt of heeft u zich vergist? Dan mag u eenmalig om een nieuw stembiljet vragen.

Wat betekent een 'blanco stem'?

Wilt u geen kandidaat kiezen, maar wel uw stemrecht gebruiken? Dan kunt u een blanco stem uitbrengen. U gaat dan wel naar het stemhokje, maar kiest geen kandidaat. U vult dus niets in op het stembiljet.

Uw blanco stem heeft geen invloed op de zetelverdeling. Een blanco stem of een niet-uitgebrachte stem gaat dus niet naar de grootste partij. Een blanco stem telt wel mee bij het bepalen van de opkomst van de verkiezing.

Mag ik een selfie maken in het stemhokje?

Als u dat zelf wilt, mag u een selfie ('stemfie') maken, op voorwaarde dat u het stemgeheim van andere kiezers respecteert en hen niet hindert bij het uitbrengen van hun stem.

U hoeft aan niemand te laten weten wat u stemt. Ook niet door het maken van een foto. Niemand mag u daartoe dwingen.

Kan ik bij deze verkiezing digitaal stemmen?

Het is niet mogelijk om digitaal te stemmen.

4. Waar gaat deze verkiezing over?

Waar stem ik voor bij Tweede Kamerverkiezing?

Bij de Tweede Kamerverkiezing kiest u de kandidaat waarvan u vindt dat hij of zij uw stem verdient. Uw stem en de stemmen van de andere kiezers bepalen welke 150 Nederlanders na de verkiezing in de Tweede Kamer komen.

Wat is de Tweede Kamer?

De Tweede Kamer bestaat uit 150 gekozen Kamerleden. Zij zitten er allemaal namens politieke partijen. Hoe meer stemmen een partij krijgt bij de verkiezing, hoe meer zetels (en dus Kamerleden) ze krijgen in de Tweede Kamer. De gekozen leden van de Tweede Kamer zijn de volksvertegenwoordigers.

Welke taken heeft de Tweede Kamer?

De Tweede Kamer heeft verschillende taken.

1. De Tweede Kamer controleert de regering (de Koning en de ministers).
2. De Tweede Kamer maakt nieuwe wetten samen met de regering en de Eerste Kamer. Ook neemt het een besluit over wetswijzigingen die in behandeling zijn.
3. De Tweede Kamer vertegenwoordigt de Nederlandse bevolking.

Waar vind ik informatie over partijen en kandidaten?

Op de website van de Kiesraad vindt u informatie over de politieke partijen en kandidaten die meedoen aan de verkiezing. Voor de verkiezing ontvangt u thuis de kandidatenlijsten. Op de websites van de partijen leest u hun plannen.

5. Iemand anders voor u te stemmen (machtigen)

Hoe kan ik stemmen als ik niet zelf naar het stembureau wil of kan?

U kunt iemand anders vragen om voor u te stemmen. Dit heet machtigen.

Hoe kan ik een andere kiezer vragen om voor mij te stemmen?

U kunt op 2 manieren iemand vragen om voor u te stemmen:

- via uw stempas (onderhandse volmacht)
- via een machtigingsformulier (schriftelijke volmacht)

Hoe kan ik een andere kiezer machtigen?

U kunt op twee manieren iemand vragen om voor u te stemmen:

1. via uw stempas (onderhandse volmacht)
2. via een machtigingsformulier (schriftelijke volmacht)

Let op, een gemachtigde kan voor maximaal 2 andere personen stemmen.

Iemand machtigen via de stempas (onderhandse volmacht)

Met een onderhandse volmacht kunt u tot op de dag van de verkiezing iemand anders vragen om voor u te stemmen. U vult daarvoor de achterkant van uw stempas in. Doe dat samen met degene die u wilt machtigen, dan weet u zeker dat u de juiste persoon machtigt. De ingevulde stempas geeft u mee aan de persoon die voor u gaat stemmen. U moet ook een kopie van uw identiteitsbewijs meegeven. Dat mag ook een goed leesbare afbeelding op een telefoon of tablet zijn.

De persoon die voor u stemt (de gemachtigde) moet:

- kiesgerechtigd zijn;
- in dezelfde gemeente als u wonen. Als de persoon die voor u stemt (de gemachtigde) niet in uw gemeente woont dan kunt u een machtigingsformulier invullen (zie onder 'schriftelijke volmacht');
- uw stem tegelijk met de eigen stem uitbrengen.

Schriftelijke volmacht

U kunt ook een andere kiezer machtigen om voor u te stemmen via een machtigingsformulier. Dit heet een schriftelijke volmacht. Dit kan bijvoorbeeld een oplossing zijn als u langere tijd in het buitenland bent. Voor een schriftelijke volmacht vult u samen met de persoon die voor u gaat stemmen een formulier in. U kunt dit formulier 'verzoek om bij volmacht te stemmen' ook downloaden via de website van uw gemeente. Het formulier moet uiterlijk vrijdag 17 november bij de gemeente binnen zijn.

De persoon die voor u stemt (de gemachtigde) moet:

- kiesgerechtigd zijn;
- uw stem tegelijk met zijn eigen stem uitbrengen.

Hoe geef ik een veilige kopie van mijn identiteitsbewijs mee aan de persoon die ik wil machtigen?

Met de [app KopieID](#) van de Rijksoverheid, maakt u op een veilige manier een kopie van uw identiteitsbewijs. U kunt dan de foto en het Burgerservicenummer (BSN) onleesbaar maken.

Let op: kijk goed op uw ID-bewijs waar uw BSN staat. Dit nummer kan zich ook bevinden in een (machine-leesbare) strook onderaan het document. Maak ook daar uw BSN onleesbaar.

Uw naam, geboortedatum, handtekening en de geldigheidsduur van het document zijn nodig voor de identificatie. Deze gegevens mag u dus niet onleesbaar maken.

Met de KopieID app kunt u ook een watermerk toevoegen aan de kopie. In dit watermerk vermeldt u het doel waarvoor u de kopie maakt en de datum waarop u de kopie maakt. U kunt de kopie vervolgens versturen of printen.

KopieID-app downloaden

U kunt de [KopieID-app](#) downloaden in de Apple App Store of Google Play Store. De app is een uitgave van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens, onderdeel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voor hoeveel mensen mag ik met een volmacht gaan stemmen?

U mag per verkiezing voor maximaal 2 andere kiezers een stem bij volmacht uitbrengen. Dit kan alleen tegelijk met het uitbrengen van uw eigen stem.

6. Stemmen voor kiezers met een beperking

Wat is er geregeld voor mensen met een beperking?

Alle stembureaus moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Alleen voor mobiele stembureaus en stembureaus op het station gelden minder strenge eisen.

Voor mensen in een rolstoel is in het stemlokaal minstens een stemhokje met een verlaagd schrijfblad. Kiezers met een lichamelijke beperking mogen voor praktische hulp iemand meenemen in het stemhokje. Informatie over wat er geregeld is voor kiezers met een beperking, leest u op www.elkestemtelt.nl.

Sommige stembureaus zijn extra toegankelijk voor mensen met een beperking. Op de website van de gemeente of op www.waarismijnstemlokaal.nl kunt u nagaan waar die stembureaus zijn.

In het stemlokaal mag een stembureau lid u uitleg geven over hoe u het stembiljet moet gebruiken. Heeft u vanwege uw lichamelijke beperking hulp nodig bij het stemmen? Dan mag er iemand met u mee in het stemhokje om u te helpen.

Ik heb een lichamelijke beperking, mag iemand mij helpen bij het stemmen?

Heeft u vanwege uw lichamelijke beperking hulp nodig bij het stemmen? Dan mag er iemand met u mee in het stemhokje om u te helpen.

Ik heb een visuele beperking. Wat is er voor mij geregeld op het stembureau?

In elk stemlokaal hangt een extra grote lijst met de namen van de kandidaten en partijen waarop u kunt stemmen en is er minstens 1 leesloep met verlichting beschikbaar. Sommige gemeenten hebben een zogeheten 'stemmal' met audio-ondersteuning.

Waar vind ik informatie over de verkiezing in gebarentaal?

In deze video's van ProDemos vindt u informatie over de Tweede Kamerverkiezing in Nederlandse Gebarentaal (NGT). [deze video's zijn op dit moment nog niet beschikbaar].

Ik heb een (licht) verstandelijke beperking. Hoe kan ik stemmen?

U kunt buiten het stembokje uitleg krijgen van een stembureaulid. Hulp in het stembokje is niet toegestaan. Veel gemeenten en maatschappelijke instellingen organiseren voorafgaand aan de verkiezing trainingen over het stemmen. Op de website www.hoewerktstemmen.nl vindt u uitleg en kunt u oefenen. [Website wordt later geüpdatet naar de Tweede Kamerverkiezing]

Ik ben analfabeet of ik spreek geen Nederlands, mag ik hulp krijgen in het stembokje?

Het is niet toegestaan om iemand mee te nemen in het stembokje. Wel mag buiten het stembokje iemand u uitleg geven over hoe het stembiljet werkt.

Ik heb een mentor, bewindvoerder of sta onder curatele. Mag ik dan nog zelf stemmen?

Het kiesrecht is een persoonlijk recht dat alleen voor de kiezer is. U mag dus zelf stemmen, ook al is iemand anders uw wettelijke vertegenwoordiger. Het is aan u om te besluiten of u iemand machtigt als u niet zelf naar het stembureau kunt of wilt komen.

Ik wil iemand machtigen, maar ik kan geen handtekening zetten

Wilt u iemand machtigen, maar kunt u geen handtekening zetten en staat op uw identiteitsdocument "niet in staat tot tekenen"? Dan kunt u iemand machtigen om voor u te stemmen.

U hoeft de schriftelijke volmacht of de machtiging via uw stempas ook niet te ondertekenen. De gemeente of het stembureau controleert of de opmerking "niet in staat tot tekenen" ook in uw identiteitsdocument staat. Als dat zo is, kan iemand anders voor u stemmen.

7. Stemmen tellen en het vaststellen van de uitslag

Wanneer worden de stemmen geteld?

Op 22 november om 21.00 uur sluit de stemming. Daarna starten de leden van de stembureaus met het tellen van de stemmen. U mag hiernaar komen kijken. De voorzitter van het stembureau zorgt ervoor dat het tellen goed verloopt.

Hoe wordt de uitslag van de Tweede Kamer verkiezing vastgesteld?

De vaststelling van de uitslag gebeurt per verkiezing, in een aantal stappen.

1. Na het sluiten van de stemlokalen op 22 november 21.00 uur, worden alle stemmen geteld. De leden van het stembureau tellen dan eerst het aantal toegelaten kiezers (de stempassen, kiezerspassen en volmachten). Daarna tellen ze de stembiljetten. In sommige gemeenten tellen de stembureaus alleen de totalen van de stemmen die per partij zijn uitgebracht. Ze tellen dan dus nog niet hoeveel stemmen er op elke kandidaat zijn uitgebracht. Dat gebeurt de volgende dag, door het

gemeentelijk stembureau. Dit wordt ook wel centrale stemopneming genoemd.

Het stembureau legt de uitslag vast in een verslag. Dit heet een proces-verbaal. Let op: de uitslag die op basis van deze eerste telling bekend wordt gemaakt, is een voorlopige uitslag.

2. Op donderdag 23 november houdt het gemeentelijk stembureau een openbare zitting. Daar worden alle processen-verbaal van de stembureaus in de gemeente gecontroleerd. Als er fouten in staan, voert het gemeentelijk stembureau een hertelling uit. In gemeenten waar een centrale stemopneming wordt gehouden, voert het gemeentelijk stembureau geen controle, maar telt het alle stemmen op lijst- en kandidaatsniveau.

Aan het einde van de zitting stelt het gemeentelijk stembureau de uitkomst van de verkiezing binnen de gemeente vast.

3. Het centraal stembureau voert een aantal controles uit. Als er nog fouten zijn overgebleven in een of meer processen-verbaal, geeft het centraal stembureau het gemeentelijk stembureau de opdracht om die fouten te corrigeren.
4. Zo snel mogelijk maar niet eerder dan donderdag 30 november 2023 stelt het centraal stembureau de definitieve uitslag van de verkiezing vast.

Mag ik aanwezig zijn bij het tellen van de stemmen?

Het tellen van de stemmen is openbaar. U mag daarbij aanwezig zijn. Ook de media mag aanwezig zijn bij het tellen van de stemmen.

Wat zijn de regels bij het tellen van de stemmen?

- Het tellen van de stemmen is openbaar. U bent welkom om te komen kijken. Ook de media mogen aanwezig zijn.
- Het tellen wordt uitsluitend verricht door leden van het stembureau en tellers die zijn benoemd of aangewezen door de gemeente.
- Als u denkt dat er iets niet goed verloopt tijdens het tellen van de stemmen, dan geeft u dat aan bij de voorzitter van het stembureau. Deze maakt hiervan een aantekening in het proces-verbaal.
- U mag het telproces en de stembureauleden niet hinderen.
- U mag aantekeningen, foto's en video's maken.
- U mag een foto maken van het proces-verbaal met daarop de aantallen. Dit mag pas nadat het proces-verbaal is ondertekend door de leden van het stembureau. Er mogen geen foto's worden gemaakt van de handtekeningen van de leden van het stembureau.

Na het tellen van de stemmen maakt het stembureau een proces-verbaal op. Mag ik daar foto's van maken?

U mag een foto maken van het proces-verbaal met daarop de aantallen. Dit mag pas nadat het proces-verbaal is ondertekend door de leden van het stembureau. Er mogen geen foto's gemaakt worden van de handtekeningen van de leden van het stembureau.

Waar vind ik de uitslag van de verkiezingen?

De gemeente publiceert de processen-verbaal van de stembureaus zo snel mogelijk na het afronden van de tellingen op de gemeentelijke website. Daarnaast kunt u de uitslag vinden via de website van de Kiesraad.

8. Werken op een stembureau

Kan iedereen zich aanmelden om op een stembureau te werken?

Ja, als u op de dag van de verkiezingen 18 jaar of ouder bent, kunt u zich aanmelden om als stembureaulid of teller op een stembureau te werken. Ook als u dat werk nog nooit eerder heeft gedaan.

Om het werk te kunnen doen, moet u de Nederlandse taal goed beheersen (u hoeft niet de Nederlandse nationaliteit te hebben). Verder moet u nauwkeurig, behulpzaam en stressbestendig zijn. Ook moet u lichamelijk in staat zijn om een lange werkdag te maken.

De gemeente doet de werving en selectie van stembureauleden.

Heb ik een bepaalde opleiding nodig om op een stembureau te werken?

U heeft geen opleiding nodig om op het stembureau te mogen werken. Ter voorbereiding op uw taken als stembureaulid of teller moet u wel een (digitale) training volgen bij de gemeente. Voor meer informatie over hoe dat precies werkt, kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Wat doet een lid van het stembureau?

Als lid van het stembureau kunt u verschillende taken uitvoeren. Per gemeente kan de verdeling van de taken iets verschillen. Medewerkers van een stembureau krijgen vooraf een gratis (digitale) training van de gemeente.

- U controleert de identiteit van de kiezer aan de hand van een identiteitsdocument;
- U neemt de stempas in ontvangst en controleert de echtheid;
- U controleert of het stempasnummer voorkomt in het register van ongeldige stempassen;
- U deelt een stembiljet uit;
- U ziet erop toe dat de kiezer het stembiljet in de bus doet;
- U geeft hulp of uitleg aan kiezers die daarom vragen;
- U verwelkomt kiezers in het stemlokaal.

Kan ik zelf kiezen welke taken/rol ik oppak als lid van een stembureau?

De gemeente waar u zich aanmeldt, bepaalt wie welke taken in het stembureau uitvoert.

Hoe meld ik mij aan om stembureaulid te worden?

Bent u 18 jaar of ouder en wilt u bij de verkiezingen uw steentje bijdragen? U kunt zich rechtstreeks bij de gemeente van uw keuze aanmelden als stembureaulid. Neem hiervoor contact op met de gemeente van uw keuze.

Het kan zijn dat de gemeente van uw keuze ondertussen voldoende stembureauleden heeft. U kunt dan contact opnemen met een buurgemeente om te vragen of zij nog stembureauleden nodig hebben.

Kan ik mij opgeven bij een andere gemeente dan waar ik woon?

U kunt zich in elke gemeente aanmelden om op een stembureau te werken. U kunt dus bijvoorbeeld ook kiezen voor de gemeente waar u werkt, of in een gemeente in de buurt van uw woonplaats, als die extra stembureauleden zoekt.

Krijg ik als stembureaulid ook een training?

Alle stembureauleden krijgen voorafgaand aan hun werkzaamheden een gratis (digitale) training of instructie. Ze krijgen dan uitleg over de werkzaamheden en

situaties die ze gedurende de dag tegen kunnen komen. Het is verplicht om deze training te volgen.

Hoeveel uur per dag werkt een stembureaulid?

De stembureaus zijn op de dag van de verkiezing voor het publiek geopend van 7.30 uur tot 21.00 uur. Daarna vindt de telling plaats. Dit duurt totdat de telling klaar is. Het aantal uren dat u actief bent, is afhankelijk van de gemeente waarin u werkt. Per gemeente verschilt dat. Veel gemeenten werken bijvoorbeeld in twee shifts. U kunt er het beste rekening mee houden dat u een groot deel van de dag op het stembureau zult zijn. Meer informatie hierover vindt u vaak op de website van de gemeente van uw keuze.

Wordt er gezorgd voor lunch en avondeten?

Vaak zorgen gemeenten daarvoor of krijgt u een eetvergoeding. Wilt u weten hoe dat in de gemeente van uw keuze is geregeld? Neem dan contact op met de gemeente.

Wat houdt het werk van een teller in?

Als teller helpt u mee met het tellen van de stemmen. De voorbereiding van de telling en de telling als zodanig, starten bij het sluiten van de stembussen op woensdag 22 november om 21.00 uur.

De telling is klaar nadat alle stemmen zijn geteld en als de gemeente is langs geweest om de stembus met getelde stemmen op te halen. Afhankelijk van het aantal uitgebrachte stemmen kan dit een aantal uur duren.

Een aantal gemeenten telt op woensdagavond 22 november alleen de stemmen per lijst. Op donderdag 23 november worden dan, op een centrale plek, de stemmen op lijst- en kandidaatsniveau geteld. In die gemeente kunt u als teller ook op donderdag meehelpen.

Krijg ik als teller ook een training?

Tellers krijgen op de avond zelf instructie van de voorzitter van het stembureau. Bij sommige gemeenten volgt u van tevoren al een gratis (digitale) training zodat u zich goed kunt voorbereiden.

Kan ik mijn werkgever vragen of ik onder werktijd aan de slag ga op een stembureau?

Bij sommige werkgevers kunt u het werk op een stembureau onder werktijd doen. Andere werkgevers geven aan dat u hiervoor een vrije dag kunt opnemen. Vraag bij uw werkgever na wat in uw situatie van toepassing is.

Krijg ik als lid van een stembureau of teller een vergoeding?

Ja, u krijgt voor het werken op het stembureau een vergoeding. De hoogte van die vergoeding hangt af van uw rol en taken in het stembureau en verschilt per gemeente. Wilt u exacte informatie over de vergoedingen in de gemeente van uw keuze? Kijk dan op de website van de gemeente, of vraag het na bij de gemeente.

Ik doe het werk op een stembureau graag belangeloos. Kan ik ook afzien van een vergoeding?

U kunt hierover het beste contact opnemen met de gemeente waar u zich wilt aanmelden.